

Akcia: Kľak
Lokalita: Veľká Fatra

Trasa A Prevýšenie: 1000 m
Dĺžka trasy: 20,0 km
Čas bez prestávok: 6:10 hod.

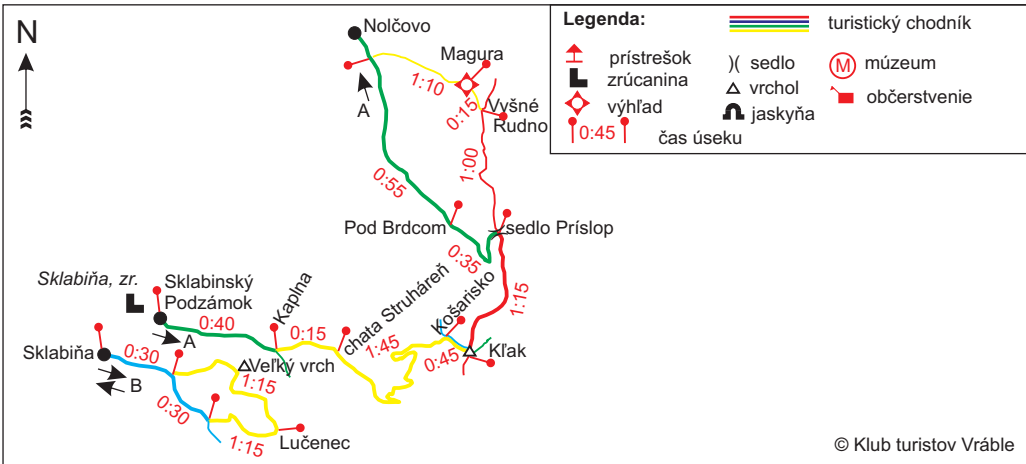
Trasa B Prevýšenie: 500 m
Dĺžka trasy: 10,0 km
Čas bez prestávok: 4:00 hod.
Zdroj: Turistická mapa VKU č. 121, Veľká Fatra

Dátum: 19.09.2009

Tiesňové volanie:
112

Vedúci akcie: Miroslav Meluš

Poznámky:

Trasa A: Sklabinský Podzámok - Kaplná - chata Struháreň - Kľak - Chládkové (Kliačik) - sedlo Príslop - Pod Brdcom - Nolčovo.

Trasa B: Sklabiňa - Sklabinská dolina - Lučenec - Veľký vrch - Sklabiňa

Zaujímavosti: zrúcaniny hradu Sklabiňa, v tomto kúte Veľkej Fatry sme ešte neboli

Hrad Sklabiňa - Zrúcaniny hradu postaveného v prvej polovici 13. storočia na staršom hradisku. V priebehu 13. storočia sa stal strediskom hradného panstva. Od roku 1328 tu sídlila Turčianska župa. V roku 1436 hrad vyhorel. O niečo neskôr bol postupne upravený. Hrad získal v roku 1527 František Révay, ktorý sa stal veľmi skoro dedičným županom Turca. V roku 1554 hrad rozšíril o južné, druhé predhradie. Tieto stavebné úpravy súviseli aj s tureckým nebezpečenstvom, ktoré ohrozovalo predovšetkým južné kraje Slovenska. V rokoch 1610-1612 si Révayovci postavili v treťom predhradí pohodlný renesančný poschodový kaštieľ, ktorý podľa vtedajších obranných požiadaviek opevnili. Kaštieľ bol sídlom Turčianskej župy až do polovice 18. storočia, keď postavili nový župný dom v Martine. Kaštieľ bol obývaný až do roku 1944, keď ho v rámci partizánskych bojov hitlerovské vojská podpálili, odvtedy je v ruinách. V roku 1970 sa uskutočnili opravné práce pri vstupe do areálu, aj v priestore pred ním. V súčasnej dobe sa hrad opravuje znovu.

Sklabiňa - obec ležiaca 9 km východne od Martina, známa svojou účasťou v SNP. Prvá písomná zmienka, tejto už v staroslovienskom období osídlenej obce, je z roku 1242 - Zklabonya, 1266 - Terra ex arx Sclavonia (Zem Sklabinského hradu). Názov tejto pôvodne poddanskej obce je pravdepodobne odvodený od latinského slova slavonius - slovienský. Osudy obce súvisia s históriou Sklabinského hradu, ktorému obec patrila. Obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom, chovom koní a oviec, šafranictvom a olejkárstvom. V 17. storočí bol v obci panský pivovar, mlyn a píla.

Sklabinský Podzámok - malá obec ležiaca v Kantorskej doline, pod hradným vrchom Sklabinského hradu, 11 km na východ od Martina. Prvýkrát sa spomína v roku 1258 - Sklabonya. Na osídlenie v minulých dobách poukazujú pozostatky z doby bronzovej a železnej. Obyvateľstvo sa zaoberalo olejkárstvom a garbiarstvom. Od polovice 19. storočia pripojená osada Stará Borová.

Nolčovo - menšia obec ležiaca asi 14 km východne od Martina. Prvýkrát sa spomína v roku 1571 (Nolchjo). Pôvodne poddanská obec patrila sučianskemu panstvu. Názov pochádza z mena prvého zemepána Nolča alebo podľa maďarskej číslovky nyolcz-osem. Prvé osídlenie je z doby bronzovej. V roku 1610 tu bola zriadená kráľovsko-cisárska poštová linka, v roku 1667 poštová stanica, kde sa prepriahali kone a do roku 1772 sa tu vyberalo mýto.

Veľká Fatra patrí medzi najrozsiahlejšie a najtypickejšie jadrové pohoria Slovenska, kde sa zachovalo mnohotvárne a málo narušené prírodné prostredie. Žulové jadro vystupuje na povrch len v oblasti Smrekovice a Lubochnianskej doliny. Ostatnú časť územia budujú najmä usadené horniny druhohôr.

Reliéf Veľkej Fatry je značne členitý pri veľkom

výškovom rozpätí. Tento výškový gradient ju radí medzi vysoké hornatiny Slovenska. Vysoký hlavný hrebeň s rázsochami, v južnej časti mátko modelovaný, predstavuje hĺbny vysokohorský reliéf. S ním ostro kontrastuje reliéf Bralnej Fatry tvorenej komplexami chočského príkrovu. Tu sú vytvorené krajinársky výrazné krasové javy ako skalné steny, stupne, okná a kaňonovité dolinky. Do tejto časti patria najznámejšie doliny ako Gaderská, Blatnická, Bellianska a Bystrická. Medzi najznámejšie jaskyne patria Mažarná, Jelenecká, Horná a Dolná Túfna.

Vďaka členitému reliéfu a pestrému geologickému podkladu sa tu zachovali rastlinné spoločenstvá z rozličných období postglaciálneho vývoja. Medzi vzácne spoločenstvá patria zvyšky reliktných borín na vápencových bralách. Vzácnym reliktom našej kveteny, pochybok huňatý, má na Tlstej jedinú lokalitu na Slovensku. Pre hĺbne spoločenstvá hlavného hrebeňa je charakteristický masový výskyt veternice narcisokvetej.

Na území Veľkej Fatry prevažujú horské druhy živočíchov. Dosať v nej bolo zistených okolo 110 druhov hniezdiacich vtákov a 60 druhov cicavcov. Zo šeliem možno spomenúť medveďa, rysa a vlka. Hniezdi tu orol skalný. Problémy spôsobuje introdukovaný alpský poddruh kamzíka vrchovského, ktorý ohrozuje pôvodnú tatranskú populáciu kamzíka vrchovského na území NP Nízke Tatry a poškodzuje vzácnu skalnú vegetáciu Veľkej Fatry.

Najstaršou rezerváciou v chránenej krajinnej oblasti je Národná prírodná rezervácia Harmanecká tisina (1949), zriadená hlavne na ochranu treťohorného reliktu tisu obyčajného, ktorý dnes dosahuje na území CHKO Veľká Fatra najmasovejší výskyt v rámci strednej Európy. V súčasnosti je poškodzovaný najmä jeleňou zverou a holorubným spôsobom obnovy lesných porastov, čo zapríčiňuje jeho čiastočný ústup.